

Horaris:
de dilluns a divendres de 17 a 20 hores
dissabtes d'11 a 14 i de 17 a 20 hores
diumenges i festius d'11 a 14 hores
Tancat els dies 25 i 26 de desembre del 2007 i 1 i 6 de gener del 2008

Carretera de Sant Vicenç, 14 Can Caralt
08392- Sant Andreu de Llavaneres
Tel: 93 792 92 82 - e-mail: museu.arxiu@llavaneres.es

FIGURES DE PESSEBRE

escultures de petit format

Del 30 de novembre del 2007
al 5 de gener del 2008

AGRAÏMENTS

Pere de Paco i Rusanas
Ferran Manau i Graupera
Montserrat Ribas i Daviu
Josep Traité i Compte
Carlos Delgado
Associació Pessebrista de Mataró

Per haver deixat obres tant valuoses per
poder fer aquesta exposició.

Les figures del pessebre, de prop

Són realment escultures les figures del pessebre? Antigament, les de les esglésies i les dels palaus, fetes de fusta o de terra cuita, eren de grans proporcions. Amb el pas dels anys, el pessebre es va popularitzar i va arribar a les cases, les figures es van anant fent progressivament petites, per raons pràctiques i, sobre tot, econòmiques. Eren miniatures de les més grans, però amb la voluntat d'expressar fins al mínim detall la personalitat de cadascun dels personatges representats. Així ha continuat essent, però, sovint, els arbres no ens deixen veure el bosc. Cal que ens atansem al pessebre i ens les mirem de prop.

Els nostres pessebres tradicionals, són exponent de l'estètica barroca i neoclàssica, en totes les seves variants. Sovint hi trobem figures mogudes, brillants, amb plecs a les vestidures. D'altres, hieràtiques, sotmeses al cànon clàssic; moltes dotades d'una gran ingenuïtat. Ramon Amadeu va conrear una tipologia local, rural, pairalista (que després seguirà, actualitzada amb la serenor mediterrània, el llinatge dels Carratalà). Els seus rostres són veritables retrats de família. Domènec Talam (deixeble de

Damià Campeny i protector de molts joves artistes), en canvi, va ser l'iniciador d'una tipologia orientaltzant, atenta a la indumentària, propera al verisme històric, inclinada a l'exotisme. Alguns l'han criticat dient que la preocupació a la fidelitat arqueològica l'allunyava del gran art escultòric; als ulls d'avui, no crec pas que sigui així.

Havent desaparegut tantes imatges dels temples en el gran foc de 1936, les figures del pessebre -conservades amorosament pels seus propietaris- ens poden ajudar a confegir la història de l'escultura catalana moderna i contemporània. Cal felicitar-nos, per tant d'aquesta exposició a Sant Andreu de Llavaneres i agrair, entre d'altres, a Pere de Paco i Rusanas, el seu entusiasme en el pessebrisme que es tradueix en mostres com aquesta, adreçades a divulgar el nostre patrimoni d'unes petites figures que, en molts casos, són grans escultures.

Jaume Aymar i Ragolta
Teòleg i Doctor en Història de l'Art
Professor de la Universitat Ramon Llull

MONTSERRAT RIBAS I DAVIU

(Sabadell 1950)

Estudia a Belles Arts i es diploma en gravat, estampació, restauració d'antiguitats, ceràmica, decoració, pintura i escultura. Des de l'any 1978 i fins l'any 1997 té la seva pròpia escola de Castellar de Vallès, dedicada a l'ensenyament del modelatge de fang per a nens i adults, sobretot pessebristes de diferents poblacions catalanes.

L'any 1986 i amb motiu de la designació de Barcelona com a seu dels Jocs Olímpics del 1992, realitza l'escultura "Olímpica" que es donà als personatges que en aquells moments van invertir més esforç i entusiasme que els Jocs vinguessin a Barcelona.

Des de l'any 1983 col.labora amb l'empresa "ELISA" realitzant col.leccions de figures deco-

ratives de les que se'n exporta una gran part a la Unió Europea, els Estats Units i el Japó. Cada any espoxa la seva obra a Barcelona, Madrid, València, Brussel·les, Milà, Birmingham, Frankfurt, Utrecht, Sydney, Montreal, Auckland, Alberta i Mississauga.

Fa més de 15 anys que col.labora, realitzant figures de pessebre, amb quasi totes les associacions de pessebristes de Catalunya i Espanya. Té figures exposades al Museu del Pessebre de Catalunya, al Museu del Pressepio del Vaticà, al Duomo de Regio Emilia, i a la Col·legiata d'Orleans (França)

CARLOS DELGADO

(Conca 1956)

Des dels 6 anys es despertà en el seu interior l'afició de fer figures de fang pel pessebre que es feia per Nadal en l'entorn familiar. Amb 19 anys ve a Barcelona i comparteix la feina a la indústria tèxtil amb el modelatge de figures que ho fa a casa en el temps lliure. A partir de 1994 es dedica plenament al treball de figurista, que s'emmirallà amb mestres figura i res com Domènec Talarn, Martí Castells, Andreu Muns, i d'altres.

Mancat d'una formació acadèmica, és un vàlid exemple d'autodidacta amb gran força de voluntat. Des de l'any 2000, creà verdaderes caravanes dels Savis Mags amb elefants, cavalls i camells. Es tracta de cavalcades de Reis amb tot luxe de detalls amb la draperia i filigrana de clara fisonomia oriental.

El seu estil sol ser el clàssic hebreu de l'escola Talarn. En l'actualitat encara no usa motlles i tota la seva obra es modela el fang amb els dits i el palet. Cap figura és igual a una altra i sempre prova de millorar formes i postures.

Avui treballa al seu obrador de Cubelles i per donar una idea de la seva ràpida evolució i vàlua, l'any 2003 va participar al concurs de "La Taula de la Mostra de Pessebres d'Olot" on li atorgaren el quart premi.

L'exposició ens convida a contemplar la bellesa feta expressió, d'una insòlita i petita col·lecció de figures del pessebre català d'alguns autors, i a atorgar-les el reconeixement patrimonial que els hi manca i la categoria històrica de la qual, sens dubte, en són mereixedores. És un món que vol renéixer i, que per a uns desperta passió i per a altres curiositat, on les figures adquireixen la categoria d'escultures i peces úniques de petit format.

Les figures són eines i elements essencials que humanitzen el creatiu món del pessebre, on el fang en mans dels diferents autors cobra vida i que, un cop enllestides ens faran reviure la tendresa d'un petit món nostàlgic i revelador.

Parlar de figures és parlar d'autors. La temàtica no és prou coneguda. Podríem dir que és recent. Els mitjans, escassos, són l'element essencial per a la recerca i l'estudi per un projecte seriós.

Les adversitats històriques, l'odi i la crueltat, obviant el fet religiós, feren greus i irreparables estralls. D'altra banda a les llars, les famílies les solien mal endreçar a llocs poc adients, exposades a la pols i a les humitats. També foren objecte de joguina en mans dels petits, on la ignorància i la inconsciència les malmetia, fent veritables trencadisses.

La identificació de figures i autors no és fàcil i, a vegades, és contradictòria. S'ha perdut molta do-

PRESENTACIÓ

cumentació i només ens consta la dels autors de més anomenada.

El do i la creativitat, són elements essencials que configuren el bon figuraire. La formació comporta un exhaustiu i rigorós aprenentatge que, amb els anys, anirà configurant l'artista, trobant així el seu estil propi. L'autor queda submergit en un món on els conceptes i els valors desperten en l'ésser una sensibilitat que desvetlla i allibera la seva pròpia personalitat humana i espiritual.

Les figures, un cop acabades, són petits personatges que ens revelen, a vegades, pinzellades de l'artista i del pessebrista, creant-se així una trilogia unitària.

Aquest art, no és cosa exclusiva d'escultors i de figuraires entesos i formats, ja que amb els elements abans esmentats, hi tenen cabuda tot tipus de genis i no tan genis. Això ens ho demostren algunes exposicions i documentació, on hi trobem tot tipus d'autors anònims, doncs per a ells fou un sobresou per al sosteniment domèstic en èpoques difícils. En donen fe les fires de Santa Llúcia, on hi trobem quantitat d'autors desconeguts.

Esperem que l'exposició us agradi, us motivï a una reflexió sobre el món de les figures, a valorar-les, i que per molts anys siguin instruments dels vostres pessebres.

Pere de Paco i Rusanas

EL BARROC

L'origen de L'Escenificació de la representació litúrgica del misteri de la Nit de Nadal la feu sant Francesc d'Assís, a Greccio (1223). La seva difusió pel món cristià fou obra dels franciscans, dels dominics i també dels jesuïtes, i això va donar pas que molts artistes i escultors en fessin autèntiques obres d'art. El pessebre més antic es conserva a la basílica de Santa Maria la Major de Roma i és obra d'Arnolfo di Cambio.

Durant el s. XVIII, en ple Barroc, la presència de la representació de la Nativitat, es limità a les

esglésies i els convents. El pessebre va sortir de les esglésies i fou molt popular; a finals del s.XVII emergeixen autèntics artistes dedicats a la imatgeria i a les figures de pessebre. Les figures, de grans proporcions en el pessebre dins de les esglésies, eren de fusta o de terra cuita, sovint obra d'escultors famosos.

En la present exposició, podem admirar una mostra de figures d'aquesta època.

JOSEP TRAITÉ i COMPTE

(Olot 1935)

Estudià l'Escola de Belles Arts d'Olot. A més d'escultor, és un gran aquarel·lista i treballa al taller d'escultura religiosa El Arte Cristiano, on col·labora en donar continuïtat a les figures de pessebre i a les imatges religioses que, des de fa un segle, han donat fama a la capital de la Garrotxa.

Josep Traité realitza les seves pròpies figures de pessebre sense motlles, moltes d'elles per encàrrec. L'obra de l'autor, està caracteritzada pel moviment i l'expressió de l'àmbit climàtic: el vent, típic de la Garrotxa, que els dona un segell personal, difícil de repetir.

Podem trobar mostres de la seva obra a Olot, Barcelona, Madrid, Bilbao, Valladolid i també a Sant Pere del Vaticà, així com a la seu de la UNESCO. Entre la seva producció val la pena destacar la col·lecció de figures de personatges i tradicions catalanes que es pot admirar al Museu de la vida Rural de l'Espluga de Francolí (Conca de Barberà)

DANIEL JOSÉ URSUEGUÍA

(Herrerias-Santander 1909 – Barcelona 1990)

S'inicià creant figures de talla de fusta quan feia de pastor i cuidava un ramat d'ovelles a les muntanyes càntabres. La seva joventut va ser difícil treballant en les mines de ferro i ajudant a la seva mare a mantenir els germans. Exiliat durant un temps, de retorn a Espanya vingué a Barcelona i es casà amb la filla d'un figurista de Gràcia que modelava animalets per al pessebre.

Es posà a treballar fent figures de fang i les seves creacions "tingueren i tenen molta" acceptació entre els pessebristes de la Fira de Santa Llúcia de Barcelona, perquè les seves figures reflecteixen una tendència de caràcter bíblic i s'hi barregen costums locals.

Mancat d'una formació acadèmica, és un vàlid exemple d'autodidacta amb gran força de voluntat personal portant a la pràctica una notòria predisposició en modelar una idea. Treballava amb molt de realisme, potenciant sobretot l'anatomia humana, realçant els dorsos mig despullats, personatges calbs amb copiosos luxes de detalls, ornaments, diversitat de cromatismes i notable policromia, predominant

els daurats en els personatges exòtics i orientals.

Modelà els Reis amb un seguici de criats i camells molt xocant i ple de realisme i orientalisme. Va ser conegut en tota la Fira i avui hom el recorda com aquell home afable, robust i alt.

RAMON AMADEU I GRAU

(Barcelona 1745 – 1821)

Fou aprenent i fadrí de terrissaire fins que als 25 anys ingressà en el gremi dels escultors, entalladors i arquitectes de Barcelona. Aleshores ja manipulava fang per figures de pessebre. Durant la seva vida omplí les cases nobles amb gran quantitat de figures. Encara avui, són visibles en el saló o menjador d'alguna masia de la Garrotxa. Les seves figures són amb l'estil dels costums i vestits de Catalunya.

En temps de la invasió francesa del segle XIX, Ramon Amadeu formà part d'una conspiració anti-napoleònica que fracassà. Fugí de la ciutat Comtal junt amb l'avi d'Apel·les Mestres caminant fins Olot, on hi va romandre fins al final de la Guerra del Francès. La seva estada a Olot l'influí i creà un estil ben marcat que avui s'anomena Escola Olotina.

Feia tres classes de figures: de talla de fusta, de fang cuit i de "cap i potes" amb l'ànima de fusta i revestides amb teles emmidonades, en totes les mides, des de figures de pessebre fins a format natural.

DEIXEBLES I SEGUIDORS DE RAMON AMADEU

Després de la mort de Ramon Amadeu, ocorre-guda a l'any 1821, ens trobem un buit dins de l'art pessebrístic, doncs en aquest moment, en Damià Campeny només fa sis anys que ha tornat de Roma com a escultor reconegut, i no-més treballa en obres de relleu i, pel que fa a figures de pessebre, solament accepta alguns encàrrecs, i d'altra banda, en Domènec Talarn té nou anys d'edat.

No coneixem cap deixeble destacat d'en Ramon Amadeu. El que sí sabem és que en té d'hàbils i competents, seguidors de la seva obra, amb certa qualitat, emmotllant i retocant figures po-pulars que ens recordaran, pel seu estil, format i policromies les del seu mestre.

Haurem d'esperar uns anys fins que en Do-mènec Talarn introdueixi un nou estil i un nou concepte dins del pessebre amb la figura he-braica.

LLUÍS CARRATALÀ i VILA

(Barcelona 1895 – 1991)

Als catorze anys, va guanyar un concurs infantil d'escultura i va començar a estudiar dibuix i es-cultura. Comença essent aprenent de l'escultor Josep Llimona i, després, imatger als grans ta-llers de Claudi Rius. Les seves figures de pesse-bre són fruit d'un estudi constant i d'una pro-funda observació de la realitat, amb una gran visió del món rural català dels s.XVIII i XIX.

D'ofici, va ser un reconegut actor de teatre i en el seu temps lliure creava els "ninots" (així era com anomenava ell les seves figures de pessebre). Lluís Carratalà és el ninotaire-figu-rista i pessebrista de costums catalanes per excel·lència. Composa tota mena de figures de la infància de Jesús, així com les més conegu-

des escenes del costumari nadalenc català que s'han representat en diversos diorames dels pessebristes de Catalunya.

L'any 1949 prengué part en l'Exposició d'Art Modern Pessebrístic amb un Naixement, orga-nitzat pel Foment D'Arts Decoratives de Barce-lona (FAD). Lluís Carratalà obtingué els motlles de Salvador Masdeu i en feu diverses reproduccions.

La seva obra és continuada per la seva filla, Montserrat Carratalà i Molleví, que actualment segueix l'estil del pare amb gran habilitat i pu-resa.

NISSAGA MUNS

Vicenç Muns (Barcelona 1881 – 1970)

Manuel Muns i Ferreres (Barcelona 1900 – 1995)

Andreu Muns i Fernández (Velez Rubio 1939 – Barcelona 2004)

Vicenç Muns, treballà d'ofici com a tècnic electricista en una fàbrica i a causa de la convivència amb el seu fill s'aficionà al pessebrisme. Quan es jubilà de la fàbrica, va començar a col·laborar en l'obra del seu fill Manuel encarregant-se de policromar les figures. Vicenç portà al seu fill Manuel al taller de Martí Castells, perquè s'iniciés en l'art de l'escultura, on hi treballà duran alguns anys.

Manuel Muns compaginava la feina a l'obra de Martí Castells, amb l'escola de Belles Arts de Barcelona. En el seu temps lliure creava figures que les venien sota el nom del seu pare. L'any 1939 es casa amb Aurora Fernández i Ortiz, adoptà un fill i s'independitzà formant el seu propi obrador al barri barceloní de Sants. Les seves figures es poden reconèixer pel disseny, representació i modelatge dels personatges i dels animals. Sempre cercava noves posicions en les figures, en actituds originals de gran naturalitat i sentit plàstic. Sempre va

ésser molt meticulós i metòdic en la creació de noves figures de pessebre.

Andreu Muns i Fernández estudià l'ofici de Belles Arts a Llotja de Barcelona i va començar a treballar al taller del mestre escultor Francesc Carulla i Ribera. El seu estil preferit és la figura regional catalana i compagina amb excel·lents resultats els grups hebraics. Era un gran especialista en armilles de pell, donant un gran realisme en el d'ovella

DAMIÀ CAMPENY i ESTRANY

(Mataró 1770 – Barcelona 1855)

Damià Campeny neix a Mataró el dia 12 d'abril del 1771. Essent adolescent és quan comença a treballar l'argila. Té com a mestre en Salvador Gurri.

De la seva primera etapa destaquem com a obres el "Sant Jaume" de l'Hospital de Mataró, el "Sant Vicenç de Paül" de la Parròquia de Sant Josep de la mateixa ciutat i el "Sant Bru" de la Cartoixa de Montalegre a Tiana. El seu barroc es defineix com a poc voladís.

Va a Roma l'any 1797. Allà coneix al mestre Antoni Cànova, mentre treballava als tallers de restauració del Vaticà, lloc on consolida la seva formació i època en la que realitza les obres cabdals de la seva producció artística, fet que el situa a l'avantguarda estètica d'Europa.

De la seva tornada de Roma l'any 1815, en plena efervescència neoclàssica concebuda als tallers del Vaticà, destaquem la "Lucrècia", la "Cleòpatra" i "L'estàtua de l'almirall Galzeran Marquet" a la plaça de Medinaceli; entre l'obra religiosa el "Sant enterrament del gremi de revenedors". És anomenat escultor de cambra i de la Reial Acadèmia de Sant Ferran, pel rei Ferran VII.

La seva producció de figures és reduïda, doncs prioritza l'obra neoclàssica. Té petits encàrrecs de famílies benestants pel que fa a les figures de pessebre.

Les figures passen del neobarroc al neoclàssic. Torna així a les arrels clàssiques del grec i del romà; per tant, creiem que a partir del 1815, quan torna a Barcelona, la seva producció religiosa, tan la gran com la petita, és neoclàssica.

És professor de Llotja, entre els deixebles més destacats té en Ramon Pedró, en Domènec Talam i els germans Vallmitjana.

Damià Campeny, amb Ramon Amadeu, ocupa un lloc destacat entre els catalans il·lustres, generant així un prometedor futur per a Catalunya en el món de l'escultura i el pessebrisme.

DOMÈNEC TALARN i RIBOT

(Barcelona 1812 – 1902)

Fou molt reconegut com a el segon mestre escultor i figuraire, després del mestre escultor Ramon Amadeu. A diferència, però, de Ramon Amadeu, Domènec Talarn va compondre figures i grups d'estil hebraic del seu temps, amb mesclades de vestimenta entre hebraiques i àrabs, estil que s'introduí ràpidament als nostres pessebres. Cercava el màxim detall en els ornaments dels vestits dels reis i patges.

El mestre també fou pessebrista, doncs, construïa pessebres populars i calvaris en el seu taller. Com escultor feu el calvari per el camerí de Sant Oleguer de la Catedral de la Santa Creu de Barcelona, avui en una capella del claustre. Fou soci fundador de la Societat de Pessebristes de Barcelona l'any 1862. Els seus pessebres populars eren complerts, ja que es construïa les figures i tots els decorats amb cases, arbres, rius muntanyes, etc.

Referent a les seves figures, cal destacar la mobilitat, el sentit barroc de la draperia que cobreix les figures, la filigrana, a vegades detallista, però no vulgar ni preciosista, sinó plena de coneixement i amb un fons d'emoció i

d'amor vers l'obra que a vegades es podria interpretar com un ingrés a l'escultura.

Destaquen particularment les seves cavalcades dels Reis, que sembla com si estessin inspirades en el llibre referent a la indumentària de l'historiador alemany Hottenroth i fins hi tot algun crític ha esmentat una certa influència de la fastuositat de l'espectacle operístic d'Aïda.

NISSAGA CASTELLS

Martí Castells i Martí
(Guimerà 1873 – Barcelona 1937)

Joan Castells i Martí
(Barcelona 1909 – 1988)

Josep Castells i Martí
(Barcelona 1913 – 2002)

Martí Castells, l'iniciador de la nissaga, fou el creador d'excel·lents imatges de talla de fusta. Les seves inquietuds artesanals van començar molt aviat quan als 12 anys amb l'ajuda d'una gúbia i un formó, va tallar tot un grup de titelles i putxinellis molt dignes. Els seus pares no veien amb gaire bons ulls que el seu fill seguis aquest camí que l'havia de portar fins a la talla escultòrica.

Els seus fills, Joan, Josep i Martí, varen continuar amb la tradició familiar al taller situat al barri Barceloní de Sants. Martí Castells (fill) aprengué l'ofici en l'obrador del seu pare amb talles de fusta. Cursà estudis de dibuix i escultura a la Llotja de Barcelona i començà arranjant antics motlles de figures de pessebre i calvari del seu pare i del germà gran.

Circumstàncies de la vida i de la seva època varen fer que es dedicés exclusivament a treballar modelant fang. Fou mestre escultor artesà,

Martí Castells i Martí
(Barcelona 1915 – 1995)

Joan Castells i Badia
(Barcelona 1948)

Martí Castells i Badia
(Barcelona 1950)

però, sempre una persona modesta i humil. Llurs figures són proporcionades amb una facilitat extraordinària, representant un realisme i un treball molt minuciós equiparable al de Domènec Talarn.

Avui en dia llurs nebots Joan i Martí (nets de Martí Castells) segueixen l'ofici iniciat per l'avi, i continuat pel seu pare Josep i oncles Joan i Martí.

JOSEP PRATS

(Barcelona 188? – 1954)

Conegut com a “Pep del Nas” i “Pep de Gràcia”. Creador de figures que emmotllava i reproduïa coroplàsticament. Era més creador que reproductor, per tant no explotava gaire els models. Tenia força originalitat, i generalment, no copiava ni plagiava. Les seves figures tenien un segell molt personal, creant personatges i elements accessoris del pessebre. Per policromar les seves figures, en las que sovintejaven els

daurats, utilitzava les anomenades “purpurines alemanyes”, que donaven varietat i frescor a les seves creacions. Tenia un bon sentit del color, que aplicava amb gràcia, i del qual sabia treure un bon partit i obtenir bons efectes. Era firaire, i la seva parada era de les que més sobresortien per la bellesa i varietat de les seves figures.

SALVADOR MASDEU

(Barcelona 1864 – 1918)

Crea gran quantitat de figures, avui repartides per tot el Barcelonès. No era tant perfeccionista o detallista amb decorats de miniatura, però en canvi, llueix en figures de segon terme, que normalment són més petites i més acabades que d'altres de mestres figuraires. El seu pare ja feia figures, però eren de motlle, més senzilles i sense mèrit.

La qualitat fou notablement millorada i elevada amb l'embranchida de Salvador a l'obrador familiar. També emmotllava i retocava les figures, però amb un altre estil. Els Masdeu formaren tres generacions fins que es vengueren els motlles a Lluís Carratalà, que els ha utilitzat posteriorment per fer-ne noves reproduccions

i signades certificant que són d'origen de motlles de Masdeu.

Podem dir sense cap mena de dubte, que era considerat un dels figuristes de major producció fins els anys 30 del segle XX i que també havia atès encàrrecs importants de Vicenç Muns i Martí Castells.

Masdeu va produir figures de gran moviment, diguem-ne gestuals, per la seva dinàmica, i una cavalcada de Reis amb tota la majestat i fastuositat que en podia tenir de l'Orient. Els pessebres més senyalats pel seu valor tant artístic com en pretensions, acostumaven a ocupar llocs destacats en els millors pessebres.

JOSEP MARCÈ

(Barcelona 1866 – 1947)

S'havia casat amb una dona molt més jove que ell i que no mirava amb bons ulls la seva dedicació, doncs considerava un pèrdua de temps i de poca projecció perquè aquell treball es convertís en una millora econòmica per a la família.

Però ell era més idealista i ho feia perquè era la seva vocació. Segurament no en treia grans beneficis, però sí que a la fira de Nadal venia peces i els companys li tenien una gran consideració. Les parets del taller eren plenes de pàgines de gravats del diari La Vanguardia, on hi figurava la imatgeria nadalenca de Talarn.

PERE TEIXIDOR

(Barcelona 1866 – 1947)

Contemporani de Talarn, entrà en competència amb ell, si bé oposant-se a la realitat arqueològica que Domènec Talarn volia donar a les seves figures, especialment en la manera de vestir.

Teixidor va empescar-se un vestit nou i va guarnir els seus personatges d'una altra manera ben original; tant que es considera ben bé de creació. Així, els pessebristes amb pretensions de erudició i de competència, van adoptar i estimar tant les figures disfressades a la jueva i a la gàlata, segons la moda de Teixidor, que van acabar per imposar-se.

D'aquest figuraire, se'n conservaven diverses obres a la col·lecció de Serra i Graupera, que es pot dir que són les que van treure la moda anomenada hebraica. Teixidor tenia l'obrador al carrer de Sant Simplicí de Regomir, a Barcelona, on guarnia el seu pessebre, oposat al de Talarn.

